

Granskningsutlåtande

Detaljplan för Stortorget, del av fastigheten Sandbäcken 3:1, Katrineholms kommun

Fastigheten Sandbäcken 3:1

Upprättad på Samhällsbyggnadsförvaltningen i Katrineholm 2022-11-16.

Granskningens upplägg

Planförslaget har varit utskickat på granskning till berörda fastighetsägare och myndigheter under tidsperioden 16 december 2021 - 20 januari 2022. Handlingarna fanns då även tillgängliga på Kontaktcenter och på kommunens hemsida.

Plangranskningen annonserades i Katrineholms Kuriren den 16 december 2021.

Inkomna yttranden

Inkomna yttranden har sammanställts och kommenteras av Samhällsbyggnadsförvaltningen här nedan. Skrivelserna finns tillgängliga i sin helhet på Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Yttranden utan synpunkter

1	Privatperson 2	2021-12-16
2	Vattenfall AB	2021-12-20
3	Trafikverket	2022-01-13
4	Villaägarna Västra Sörmland	2022-01-20
5	Västra Sörmlands Räddningstjänst	2022-01-20

Yttranden med synpunkter

6. Privatperson 1

2021-12-16

Jag tycker det är helt oansvarigt göra byggnadsplaner på torget, det är som att förstöra kulturminnesmärke och jag tycker att det skulle hållas en lokal folkomröstning om saken.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Detaljplanen reglerar inte exakta utformningen på byggnader. Detaljplanen ger ramar till hur en byggnad får uppföras på en viss plats samt prövar lämpligheten av platsen. Plankartan har justerats och istället för en bestämmelse som reglerar plåt finns det nu en bestämmelse som reglerar teglet, krav på passage, krav på glasad fasad, samt uppdaterade höjder så att byggnaden inte upplevs lika stor. Planbestämmelserna är utformade så att byggnaden ska förhålla sig till kulturvärdena som redan finns på platsen. I planbeskrivningen finns det beskrivet mer detaljerat hur dessa bestämmelser bidrar till att skydda kulturmiljön.

Enligt PBL 11 kap 10 § så ska länsstyrelsen överpröva kommunens beslut om antagande om det kan antas innebära att ett riksintresse inte tillgodoses. Hela torgområdet är inte byggt under samma tid. Det som gör kulturmiljön intressant är möjligheten att se byggnader som berättar om sin tid. Bebyggelsen har skett mellan början av 1900-talet fram tills 1992 när pionerhuset byggdes. Nu fortsätter utvecklingen av torget och dess kulturmiljö med detta hus som uppförs och berättar om vår nutid.

7. Privatperson 3

2021-12-17

Tycker absolut inte att man ska bygga på torget då förstör man torget för all framtid gör om och gör rätt.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Yttrandet är noterat.

8. Privatperson 4

2021-12-21

Anser inte det skall byggas några hyreshus på torget alls. Stadens torg skall vara en plats för alla. Där skall finnas kafeteria, torghandel och plats för andra allmänna aktiviteter. En plats att träffas o umgås på. Borde väl finnas andra platser som är mer lämpliga för bostadsbyggande.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Torget kommer fortsatt vara en yta för allmänheten. Även entréplan på den nya byggnaden kommer vara för allmänheten då det bara får uppföras centrumverksamheter där.

9. Skanova AB

2021-12-29

Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Tvingas Skanova vidta undanflyttningssåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Byggherren informeras om detta.

10. Privatperson 5

2022-01-09

Med tanke på att Stortorget är klassat som kulturmiljö är det förvånande att kommunen fortsätter driva på för ett nybygge som i hög grad skulle påverka torgmiljön. Det ligger ett betydande värde i att torget öppnar sig mot det historiska Katrineholm med många av dess signaturbyggnader - järnvägsstationen, kyrkan, Kullbergska huset. Detta värde skulle gå förlorat med ett bygge av "Guldhuset". Stadens visuellt sammanhållna, kulturhistoriskt viktiga delar skulle istället stängas av från varandra.

Fler tveksamheter:

- Torget skulle bli mer skuggigt och instängt.
- Risk för trängsel och trafikchaos p.g.a. busstrafiken.
- Kommersiella lokaler i gatuplan? Är det verkligen framtiden?
- Tegelstaden är redan så dominerande i stadsmiljön. Borde inte något annat företag fått chansen?

Slutligen: Tyvärr måste man dessutom konstatera att det tänkta huset helt enkelt inte är tillräckligt snyggt. Med sin höjd och sin släta, blanka fasad signalerar det storstadskomplex, när man istället borde ha lyft fram småstadskaraktären.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Detaljplanen reglerar inte exakta utformningen på byggnader. Detaljplanen ger ramar till hur en byggnad får uppföras på en viss plats samt prövar lämpligheten av platsen. Plankartan har justerats och istället för en bestämmelse som reglerar plåt finns det nu en bestämmelse som reglerar teglet, krav på passage, krav på glasad fasad, samt uppdaterade höjder så att byggnaden inte upplevs lika stor. Planbestämmelserna är utformade så att byggnaden ska förhålla sig till kulturvärdena som redan finns på platsen. I planbeskrivningen finns det beskrivet mer detaljerat hur dessa bestämmelser bidrar till att skydda kulturmiljön.

Enligt PBL 11 kap 10 § så ska länsstyrelsen överpröva kommunens beslut om antagande om det kan antas innebära att ett riksintresse inte tillgodoses. Hela torgområdet är inte byggt under samma tid. Det som gör kulturmiljön intressant är möjligheten att se byggnader som berättar om sin tid. Bebyggelsen har skett mellan början av 1900-talet fram tills 1992 när pionerhuset byggdes. Nu fortsätter utvecklingen av torget och dess kulturmiljö med detta hus som uppförs och berättar om vår nutid.

I detaljplanen har det utförts skuggstudier som visar på hur skuggbilden skulle se ut på torget efter byggnation. Byggnaden bidrar till att tydliggöra torgets yta. Att ha kommersiella lokaler i gatuplan gör att ytan utanför byggnaden inte privatiseras på samma sätt som om det var en bostad, vilket är extra viktigt på en central plats där många människor rör sig. Planarbetet låg vilande mellan 2017–2021. Det har under den tiden funnits intresse att bebygga platsen, men inga andra aktörer förutom Tegelstaden kom in med något konkret förslag.

11. Postnord

2022-01-12

Vid nybyggnation av villor/radhus och verksamhetsområden placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox på entréplan. En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Placering av postlåda är inget som regleras i detaljplan. Synpunkterna kring placering av postlådan förmedlas till exploatören.

12. Privatperson 6

2022-01-10

Notering: Kursiverad text är urklipp från detaljplanen

Varför ska torget ramas in? Dagens situation innebär att tågtrafiken, busstrafiken och de kommersiella möjligheterna på och vid torget hänger ihop. Att "rama in" torget med en byggnad innebär att dessa samband bryts. Till vilken nytta?

Men hur ska ett nytt hyreshus på norra sidan av torget leda till ett mer "aktivt folkliv". Den enda attraktionen med huset blir väl den tilltänkta restaurangen. En snabb huvudräkning ger vid handen att det redan idag finns 19 matställen inom några få hundra meters avstånd från guldhuset. Föreställningen att fler butiker och restauranger skulle ge ökad livaktighet är en chimär. Katrineholm är en liten kommun.

Ett aktivt folkliv åstadkoms inte med ett hyreshus. För att nå det syftet krävs att folk ges möjlighet att ägna sig åt aktiviteter av skilda slag. I planerarnas perspektiv tycks det aktiva folklivet innebära möjligheten att höja ett glas med rött vin.

"Förtätning" har blivit något av tidens lösen. Och visst, markytorna ska användas effektivt. Men allt har sin gräns. I Katrineholm har man ägnat sig åt förtätning i många år nu, och nu börjar, enligt min mening, gränsen vara nådd. Kommuninnevånarna behöver också öppna ytor, gräs under fötterna och möjligheter att se längre än näsan räcker. Guldhuset löser inga problem. Däremot tillför det nya.

"Inte innebära någon betydande påverkan på miljön"?! Hela centrummiljön kommer ju att radikalt omskapas. Den som skrev denna mening borde ha läst den innan han/hon gick vidare till nästa.

Orsaken till att husen – främst på den södra sidan av torget – upplevs som en mosaik som tillsammans kan uppfattas som en harmonisk helhet är att husen är relativt korta och låga. Inget hus dominerar över de övriga. Men guldhuset är som att släppa in en elefant i en porslinsbutik. Det är oproportionerligt stort och pråligt, och kan inte med bästa vilja i världen ses som en del i en välfungerande helhet.

Men den som åker Fabriksgatan österut, uppmanas att vrida på huvudet till vänster i höjd med McDonalds. Då kan man se ett nästan tomt parkeringshus på andra sidan järnvägen. Den som pendlar med tåg har nog nytta av huset, men den som vill handla i centrum kommer inte att ställa bilen i P-huset. Det måste vara möjligt att komma närmare butikerna, så att man slipper släpa påsar och kartonger under järnvägen och fram till P-huset.

Läser jag rätt? *"Kommunen planerar att bygga om resecentrum inom en nära framtid".* Vad är en **nära** framtid? Ombyggnaden *"har tagits med i beaktande vid utformning av det nytillkomna huset".* Det nytillkomna huset finns inte än, och det kanske inte kommer att finnas heller. Idag finns inte ens ett bygglov. Men kommunen ångar på och umgås med planer på att bygga om resecentrum, alldeles oavsett hur det blir med huset. Det är ju ren utpressning!

Och hur ser planerna för resecentrum ut? Jag förväntar mig att omedelbart få ta del av hur långt man kommit med detta, och hur de konkreta lösningarna är tänkta att fungera. Så det faktum att platsen ändrats flera gånger under årets ('årens' bör det väl vara?) lopp utgör en garant för att nya ändringar inte utgör något hot mot den existerande kulturmiljön? Logiken är halsbrytande!

Vilka är de, av riksintresset beskrivna, förändringsstadierna? Obegripligt! Torgets ytterkanter i öster, söder och väster är ju de delar som är socialt aktiverade, mestadels i form av affärsverksamhet. I norr kännetecknas torget av människor som passerar till och från buss- och tågtrafik. Och vad tänker (tänkte) sig planerarna att de spontana händelserna i torgets mitt skulle bestå av? Hur kan bostäder bidra till torglivet?

Parkering ska ej finnas i eller runt byggnaden. Lite längre ner står det (min fetmarkering): Huset kommer att rymma affärslokaler, kafé/restaurang och garage på bottenplan. Vad är det som gäller?

*"Inom planområdet skapas möjligheter att uppföra ett flerbostadshus med ca 40 lägenheter. ... För att bevara befintlig torgyta i så stor utsträckning som möjligt så begränsas den nya byggnaden till planområdets norra del, **parallellt med** (min fetmarkering) befintlig arkad."*

Återigen: felskrivet eller feltänkt eller både-och? Om byggnaden ska stå parallellt med arkaden, så blir det inte mycket kvar av torget.

När Pionenhuset uppfördes "råkade" man vända det 180 grader fel. När man i efterhand försökt rättfärdiga malören har det ibland sagts att man inte ville att husets balkonger skulle utsättas för de avgaser som alstras vid busshållplatsen och längs Fabriksgatan. Och nu vill man hänga ut balkonger rätt över avgasrören!

Parkering på torget?! Varför det? Det känns som ett effektivt sätt att skjuta tanken på ett aktivitetstätt torg i sank. Och de bilar som ska tillåtas parkera på torget? Ska de flygas in?

Jag är övertygad om att planerarna helt hade förbisett de problem byggnaden för med sig för busstrafiken, i och med att lastning och lossning till de tilltänkta affärsverksamheterna måste ske från Fabriksgatan. Utan att undertecknad påpekat detta, hade säkert inte problemet uppmärksammats. Och kommunen reagerar inte med att ifrågasätta (den heliga) byggnaden, utan man skyndar sig genast att säga bussarna måste flytta på sig. Hur var det med tanken att busstrafiken skulle prioriteras? Varför det? Jag trodde att utredningar skedde via planering på ett kontor, inte genom att börja flytta på bussar.

"Befintlig bussangöring omvandlas förslagsvis till korttidsparkering samt lastzon för ökad tillgänglighet till nytillkommande bostäder och verksamheter. Att flytta busstrafiken från befintlig angöring skulle ge en positiv inverkan med sänkta bullernivåer från vägtrafik kopplat till ny bebyggelse."

Nej, det påverkar väl istället befintlig bebyggelse, om nu bussarna parkerar länge österut.

Varför ska man upprätta tillfälliga busshållplatser innan man vet hur man vill utforma resecentrum. Det känns närmast som en konspiratorisk idé från kommunens sida för att stoppa ifrågasättandet av guldhuset.

Ambitionen är att det i framtiden fortfarande ska vara möjligt att anordna aktiviteter och evenemang för både barn och vuxna på torget. En god ambition. Men var finns de konkreta idéerna?

Jag ifrågasätter att *"det ligger i kommunens intresse att staden förtätas med ny bostadsbebyggelse"*. En diskussion borde föras kring långt man ska låta sig lockas med av modeordet 'förtätning'.

"Syftet med detaljplanen är att skapa förutsättningar för omgestaltning av torgytan samt tillkomst av en ny byggnad, vilket i sin tur skulle kunna bidra till ett mer aktivt folkliv i centrala Katrineholm." Nej, och åter nej. Omgestaltning av torgytan: ja. Men byggnaden är ett sidospår, som inte löser det problem man tänkt sig att lösa. Torgytan borde också fortsättningsvis vara en öppen plats. Någon vägg i norr finns inget behov av.

"Ombyggnation av torget och dess centrala läge i staden kan innebära att byggprocessen blir mer komplicerad eftersom byggnationen ska ske samtidigt som stadsmiljön runtomkring ska fortsätta fungera. Detta kommer ge stor påverkan på bil- och kollektivtrafik längs med Fabriksgatan." Se där en fullgod anledning att lägga ner projektet.

Ytterligare en invändning mot att bygga hus är att man då har låst sig för många decennier framåt. Man bygger inte ett hus för att riva det 20 år senare. Det torde vara bättre att låta omdaning ske på ett sådant sätt att man med relativt enkla medel kan justera det som inte utfaller till belåtenhet.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Centrumverksamhet och entréer mot torget skapar rörelse och folkliv. Det är inget krav på restaurang och caféverksamheter men kommunen gör bedömningen att det är en attraktiv plats för en restaurang på grund av det centrala och solexponerade läget. Byggnaden bidrar till ett ökat befolkningsunderlag i centrala Katrineholm vilket i sin tur gynnar centrumverksamheterna. Torget kommer fortsatt vara öppet för alla.

Majoriteten av torget kommer fortfarande vara en öppen yta och byggnation kommer främst få ske på en yta som redan idag är bebyggd. Kommunens översiktsplan lyfter upp förtätning som ett hållbart sätt att bygga då det redan finns verksamheter, service och tjänster i närheten.

Den södra sidan av torget upplevs som en mosaik med korta huskroppar. Samtidigt finns det två andra byggnader som ligger öster samt väster om torget som är i liknande storlek som det tillkommande huset.

Inför varje detaljplanearbete utförs en checklista där det bedöms om kommunen behöver ta fram en miljökonsekvensbeskrivning. Varken länsstyrelsen eller kommunen bedömde att påverkan var så pass betydande att en miljökonsekvensbeskrivning skulle tas fram. Däremot bedömde länsstyrelsen att det fanns en risk att kulturmiljön påverkades.

Detaljplanen reglerar inte exakta utformningen på byggnader. Detaljplanen ger ramar till hur en byggnad får uppföras på en viss plats samt prövar lämpligheten av platsen. Plankartan har justerats och istället för en bestämmelse som reglerar plåt finns det nu en bestämmelse som reglerar teglet, krav på passage, krav på glasad fasad, samt uppdaterade höjder så att byggnaden inte upplevs lika stor. Planbestämmelserna är

utformade så att byggnaden ska förhålla sig till kulturvärdena som redan finns på platsen. I planbeskrivningen finns det beskrivet mer detaljerat hur dessa bestämmelser bidrar till att skydda kulturmiljön.

Enligt PBL 11 kap 10 § så ska länsstyrelsen överpröva kommunens beslut om antagande om det kan antas innebära att ett riksintresse inte tillgodoses. Hela torgområdet är inte byggt under samma tid. Det som gör kulturmiljön intressant är möjligheten att se byggnader som berättar om sin tid. Bebyggelsen har skett mellan början av 1900-talet fram tills 1992 när pionerhuset byggdes. Nu fortsätter utvecklingen av torget och dess kulturmiljö med detta hus som uppförs och berättar om vår nutid.

Det finns i dagsläget gott om parkeringar centralt i Katrineholm vilket följande bild visar.

Planbeskrivningen är tydlig med att inget garage kommer att finnas i byggnadens bottenplan. Byggnaden ska stå på samma plats som arkaden står idag. Detaljplanen tillåter att balkonger hänger ut över Fabriksgatan. Korttidsparkering tillåts för personer med särskilt tillstånd. Torget nås via Köpmangatan. Detaljplanen kan inte reglera aktiviteter och evenemang. Detaljplanen inskränker inte på möjligheter att anordna aktivitet och evenemang.

En stad är ständigt i förändring. Samhällsplaneringen och byggnationen påverkar hur den framtida staden planeras och ser ut. Den här detaljplanen måste ta hänsyn till det som byggdes förr och det som byggs i framtiden kommer behöva ta hänsyn till det som byggs idag. Resecentrums utformning samt lokalisering utreds inom projektet "Triangeln" parallellt med planarbetet. Det är många år kvar tills triangelpjektet är klart. I planbeskrivningen beskrivs det var bussarna som idag står vid arkaden kan stå istället.

13. Kommunala pensionärsrådet

2022-01-12

Vi förutsätter att tillgängligheten till det tänkta huset följer Boverkets riktlinjer så att det går att använda rullator, rullstol och även permobil för de boende. Det bör även finnas plats för förvaring av dessa på lämpligt sätt.

Rummen i lägenheterna bör vara tillräckligt stora så att det går att få in en personlyft för att underlätta hemsjukvård som vi vet blir allt vanligare framöver. I det sammanhanget kan det också krävas ett inte oväsentligt förrådsutrymme för sjukvårdsutrustning av olika slag och även plats för förbrukade sådana.

Badrummet bör vara tillräckligt stort för att plats för dusch som kan innehålla en bra duschstol. Tvättmaskin och tumlare ska stå sida vid sida på varsin pall för att vara bekväma att hantera. Om dessa skall vara i lägenhetens badrum. Köket bör ha en spishäll samt ugn och mikro placerade i lämplig arbetshöjd bredvid. Inga trösklar naturligtvis, skjutdörrar och elkontakter i sitthöjd.

När det gäller p-platser så är förslaget att inte tillhandahålla några sådana. Att hänvisa till offentliga parkeringar ett antal hundra meter bort är inget alternativ för personer som har problem med rörelseförmågan. Det poängteras att de kollektiva kommunikationerna är goda, och det är de, men de går bara till vissa punkter och utmed vissa stråk. Dagens och morgondagens människor vill ha fler möjligheter att kunna förflytta sig, så tillgång till bil kommer även fortsättningsvis att vara högt prioriterat.

Två cykelparkeringar/lägenhet i skyddat utrymme låter bra men om alla lägenhetsinnehavare utnyttjar sina platser blir det svårt att få in ev. barncyklar. Ett sånt här hus med ett fyrtiotal lägenheter kräver över tid mycket service. Både teknisk service och service till de boende. Då måste det finnas plats för servicebilar, var ska de parkeras om det krävs hela dagsverken?

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Planlösning och hur lägenheterna utformas internt är inget som kommunen reglerar i detaljplanen. Många av synpunkterna i yttrandet är sådant som redan regleras i BBR. Kommunen ställer krav på att cykelparkeringar av hög kvalitet ska anordnas. Parkering för rörelsehindrade kommer att upplåtas inom 25 meter från byggnaden. Planbeskrivningen uppdateras.

14. Centerpartiet

2022-01-13

Stortorget har genom åren varit en viktig knutpunkt för Katrineholm. Här har legat busstation och parkeringar. Numera ansluter torget till Katrineholms Resecentrum. Enligt handlingen finns det planer på att bygga om resecentrum "inom överskådlig framtid", vilket i synnerligen hög grad måste påverka detaljplanens utformning. Utrymmet mellan torget och järnvägen är trots allt begränsat och enligt vad som står i planen avgår 18 olika busslinjer från Resecentrum. Med en utvecklad kollektivtrafik kommer avgångarna att öka.

I den tidigare samrådshandlingen ställdes krav om en halv parkeringsplats per lägenhet. Detta krav har nu nollats. Vi ifrågasätter rimligheten i detta och vilka konsekvenser det får för kommande planer och bostadsbyggande. Är det verkligen möjligt att i så fall ställa krav på parkeringsplatser vid andra etableringar?

Vidare anser vi att tillgängligheten för rörelsehindrade måste beaktas. 25 meters gångavstånd är inte acceptabelt. Det är helt orimligt att det i detaljplanen slås fast (sid 32) att "Det nya bostadshuset begränsar möjligheterna för personer med en rörelsenedsättning att bosätta sig." (Se PBL och BBR!) Katrineholm år 2022 kan inte ha detaljplaner som utestänger invånare på förhand. Det är diskriminering och ett klart avsteg från målet om ett samhälle tillgängligt för alla.

I planen hänvisas till en trafikmätning från 2013. Det är en ganska lång tid och mycket har hänt i trafikflödena. Mätningen bör därför göras om för att visa hur trafiken längs Fabriksgatan påverkar en byggnation.

Centerpartiet ifrågasätter starkt om riksintresset för kulturmiljövården kan behållas om den del av riksintresset som hör till Katrineholms anknötning till järnvägen skärs av, av en byggnad. Den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen har ju sitt historiska sammanhang tack vare järnvägen.

Centerpartiet noterar också denna gång det ovanliga i att Katrineholms kommun ställer sig beredd att påta sig kostnaden för att vid behov lägga om vatten- och avloppsledning. Detta gäller även de telekablar som går under Stortorget och som anses omöjliga att flytta utan att de går sönder. Det framgår inte vad detta kostar, mer än att det är kostsamt.

Centerpartiet fortsätter att ifrågasätta om de aktiviteter som genomförs på torget i dag ska kunna genomföras framgent på en mindre yta och kommer de boende med balkonger mot torgsidan att acceptera bullret från dessa aktiviteter?

Det är människorna som gör ett torg levande, inte husen. Stortorget behöver liv och rörelse, inte skrytbyggen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

En stad är ständigt i förändring. Samhällsplaneringen och byggnationen påverkar hur den framtida staden planeras och ser ut. Den här detaljplanen måste ta hänsyn till det som byggdes förr och det som byggs i framtiden kommer behöva ta hänsyn till det som byggs idag. Resecentrumets utformning samt lokalisering utreds inom projektet "Triangeln" parallellt med planarbetet. Det är många år kvar tills triangelprojektet är klart. I planbeskrivningen beskrivs det var bussarna som idag står vid arkaden kan stå istället.

Parkeringsnormen är en siffra som ska vara föränderlig då alla olika projekt skiljer sig åt. En så pass central byggnad som den här bör uppmuntra andra färdssätt än bil. Kommunen har i planbeskrivningen ställt krav på att minst 2 cykelparkeringar per lägenhet uppförs. Cykelparkeringarna ska vara väderskyddade, uppvärmda och säkra. Det kan uppmuntra folk till att välja cykel istället för bil. Det finns även gott om platser för långtidsparkering i parkeringshuset Loket som ligger i nära anslutning till planområdet. En trafikmätning har även tagits fram 2015 som visar att trafiken minskat sen mätningen 2013. Det gjordes även en mätning 2012 som visar på trenden att trafiken inte ökar omkring platsen. Därför kan det antas att trafikmängden 2013 inte skiljer sig nämnvärt från 2022.

Kravet för tillgänglighetsanpassning för rörelsehindrade är bland annat parkering 25 meter från bostaden. Parkering för rörelsehindrade kommer att upplåtas inom 25 meter från byggnaden. Planbeskrivningen uppdateras.

Detaljplanen reglerar inte exakta utformningen på byggnader. Detaljplanen ger ramar till hur en byggnad får uppföras på en viss plats samt prövar lämpligheten av platsen. Plankartan har justerats och istället för en bestämmelse som reglerar plåt finns det nu en bestämmelse som reglerar teglet, krav på passage, krav på glasad fasad, samt uppdaterade höjder så att byggnaden inte upplevs lika stor. Planbestämmelserna är utformade så att byggnaden ska förhålla sig till kulturvärdena som redan finns på platsen. I planbeskrivningen finns det beskrivet mer detaljerat hur dessa bestämmelser bidrar till att skydda kulturmiljön.

Enligt PBL 11 kap 10 § så ska länsstyrelsen överpröva kommunens beslut om antagande om det kan antas innebära att ett riksintresse inte tillgodoses. Hela torgområdet är inte byggt under samma tid. Det som gör kulturmiljön intressant är möjligheten att se byggnader som berättar om sin tid. Bebyggelsen har skett mellan början av 1900-talet fram tills 1992 när pionerhuset byggdes. Nu fortsätter utvecklingen av torget och dess kulturmiljö med detta hus som uppförs och berättar om vår nutid.

Kommunen ställer sig inte redo att påta sig kostnaden för omläggning av telekablar. Det bekostas av exploitören om det skulle krävas.

Torget kommer fortsatt kunna användas som ett torg med aktiviteter och dylikt. En bullerutredning har tagits fram som visar på att detaljplanen klarar alla bullerkrav. Redan idag finns det bostäder i direkt anslutning till torget. När man bosätter sig centralt bör man vara medveten om vad det kan medföra. En byggnad på torget bidrar till ett mer aktivt torg genom att skapa målpunkter i både form av bostäder samt verksamheter.

15. Privatperson 7

2022-01-16

Ett torg ska vara aktivt, men jag anser att det är människorna som gör ett torg levande, inte en byggnad eller ett landmärke. Därför är jag motståndare till att uppföra nya hus på Stortorget.

Ett torg kräver öppna ytor och en byggnad parallellt med järnvägen sluter Katrineholms stadskärna mot omvärlden på ett icke önskvärt sätt.

Enligt handlingen finns det planer på att bygga om resecentrum "inom överskådlig framtid", vilket i synnerligen hög grad måste påverka detaljplanens utformning. Det är viktigt att buss- och tågtrafiken har ett sammanhållet resecentrum och utformningen bör prioriteras.

I den tidigare samrådshandlingen ställdes krav om en halv parkeringsplats per lägenhet. Detta krav har nu nollats. Jag ifrågasätter rimligheten i detta och vilka konsekvenser det får för kommande planer och bostadsbyggande. Bilen är fortfarande ett viktigt kommunikationsmedel och det är inte rimligt att räkna med att samtliga av de boende saknar bil eller är beredda att regelbundet leta parkeringsplatser. Det innebär också att det är andra som ska bekosta parkeringsytor åt de boende i denna fastighet.

Det kan inte vara acceptabelt att det i detaljplanen slås fast (sid 32) att "Det nya bostadshuset begränsar möjligheterna för personer med en rörelsenedsättning att bosätta sig." Blir det en ny standard för Katrineholm år 2022 att ha detaljplaner som utestänger invånare på förhand. Det är diskriminering och ett klart avsteg från målet om ett samhälle tillgängligt för alla.

Jag ifrågasätter starkt om riksintresset för kulturmiljövården kan behållas om den del av riksintresset som hör till Katrineholms anknutning till järnvägen skärs av, av en byggnad. Den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen har ju sitt historiska sammanhang tack vare järnvägen.

Det kan inte vara rimligt att Katrineholms kommun ställer sig beredd att påta sig kostnaden för att vid behov lägga om vatten- och avloppsledningar. Detta gäller även de telekablar som går under Stortorget och som anses omöjliga att flytta utan att de går sönder. Det framgår inte vad detta kostar, mer än att det är kostsamt.

Jag ifrågasätter om de aktiviteter som genomförs på torget i dag ska kunna genomföras framgent på en mindre yta och kommer de boende med balkonger mot torgsidan att acceptera bullret från dessa aktiviteter?

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

En byggnad på torget bidrar till ett mer aktivt torg genom att skapa målpunkter i både form av bostäder samt verksamheter. En stad är ständigt i förändring. Samhällsplaneringen och byggnationen påverkar hur den framtida staden planeras och ser ut. Den här detaljplanen måste ta hänsyn till det som byggdes förr och det som byggs i framtiden kommer behöva ta hänsyn till det som byggs idag. Resecentrums utformning samt lokalisering utreds inom projektet "Triangeln" parallellt med planarbetet. Det är många år kvar tills triangelprojektet är klart. I planbeskrivningen beskrivs det var bussarna som idag står vid arkaden kan stå istället.

Parkeringsnormen är satt på 0 på grund av detaljplanens centrala läge. Kommunen har i planbeskrivningen ställt krav på att minst 2 cykelparkeringar per lägenhet uppförs. Cykelparkeringarna ska vara väderskyddade, uppvärmda och säkra. Det kan uppmuntra folk till att välja cykel istället för bil. I närområdet finns det inte gratisparkeringar med obegränsad tid. Det finns avgiftsbelagd parkering i parkeringshuset Loket där man kan stå obegränsad tid.

Parkeringszoner

- Korttidsparkering
- Shopping: 2-6 timmar
- Pendling: 12-24 timmar
- Obegränsad tid (Avgift)
- Ej kommunägd parkering

Parkering för rörelsehindrade kommer att upplåtas inom 25 meter från byggnaden. Planbeskrivningen uppdateras.

Detaljplanen reglerar inte exakta utformningen på byggnader. Detaljplanen ger ramar till hur en byggnad får uppföras på en viss plats samt prövar lämpligheten av platsen.

Plankartan har justerats och istället för en bestämmelse som reglerar plåt finns det nu en bestämmelse som reglerar teglet, krav på passage, krav på glasad fasad, samt uppdaterade höjder så att byggnaden inte upplevs lika stor. Planbestämmelserna är utformade så att byggnaden ska förhålla sig till kulturvärdena som redan finns på platsen. I planbeskrivningen finns det beskrivet mer detaljerat hur dessa bestämmelser bidrar till att skydda kulturmiljön.

Enligt PBL 11 kap 10 § så ska länsstyrelsen överpröva kommunens beslut om antagande om det kan antas innebära att ett riksintresse inte tillgodoses. Hela torgområdet är inte byggt under samma tid. Det som gör kulturmiljön intressant är möjligheten att se byggnader som berättar om sin tid. Bebyggelsen har skett mellan början av 1900-talet fram tills 1992 när pionerhuset byggdes. Nu fortsätter utvecklingen av torget och dess kulturmiljö med detta hus som uppförs och berättar om vår nutid.

Kommunen ställer sig inte redo att påta sig kostnaden för omläggning av telekablar. Det bekostas av exploitören om det skulle krävas.

16. Privatperson 8

2022-01-17

Min åsikt är att ni bör revidera era planer beträffande "Guldhuset" och tänk om och skrota era planer på att bygga det! Det tar bort den öppna torgytan och inkräktar på allmänhetens plats. Inte nog med det så står det tydligt i detaljplanen att "det nya bostadshuset begränsar möjligheterna för personer med en rörelsenedsättning att bosätta sig". Vi kan inte bygga hus där rörelsehindrade inte kan bo!

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

I bottenplan får det endast uppföras centrumverksamheter som kommer vara till för allmänheten. En majoritet av den öppna torgytan kommer att vara kvar. Parkering för rörelsehindrade kommer att upplåtas inom 25 meter av byggnaden. Planbeskrivningen uppdateras. Detta innebär att folk med rörelsenedsättning kan bosätta sig i huset.

17. Privatperson 9

2022-01-18

Guldhusets arkitektur och byggnadsstil, som den har beskrivits, passar väldigt dåligt in i den miljö och stadsbild som idag råder kring Torget.

Torget skulle med en så hög byggnad inskränka Torgets nuvarande öppenhet och känsla av luft och rymd, byggnaden skulle likt en barrikad skymma sikten norrut mot järnvägsstationen och den norra stadsdelen bakom, vilket skulle ge Torget en känsla av instängdhet och trängsel.

Torget öppna yta behöver bevaras i storlek som idag för allehanda event och umgänge som marknader, restaurangtält, skridskobana under vintertid samt flexibel användning på annat sätt, inte minst "stadens vardagsrum" i olika bemärkelser.

Det som finns kvar av Katrineholms särprägel och karaktär bör bevaras utan att det ska uppfattas som bakåtsträvande och stagnation.

Om uppförande av Guldhuset innebär att resecentrum behöver flyttas kan ju den ekonomiska kalkylen ifrågasättas redan innan den skisserats.

Om parkeringsmöjligheter och tillgängligheten för funktionshindrade försämras i och med Guldhusets uppförande är det ännu ett tydligt argument emot.

Slutligen, som påpekats i flera insändare i lokalpressen, skulle en malplacerad byggnad av Guldhuset slag väcka åtlöje åt Katrineholm och katrineholmarna.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Detaljplanen reglerar inte exakta utformningen på byggnader. Detaljplanen ger ramar till hur en byggnad får uppföras på en viss plats samt prövar lämpligheten av platsen. Plankartan har justerats och istället för en bestämmelse som reglerar plåt finns det nu en bestämmelse som reglerar teglet, krav på passage, krav på glasad fasad, samt uppdaterade höjder så att byggnaden inte upplevs lika stor. Planbestämmelserna är utformade så att byggnaden ska förhålla sig till kulturvärdena som redan finns på platsen. I planbeskrivningen finns det beskrivet mer detaljerat hur dessa bestämmelser bidrar till att skydda kulturmiljön.

Enligt PBL 11 kap 10 § så ska länsstyrelsen överpröva kommunens beslut om antagande om det kan antas innebära att ett riksintresse inte tillgodoses. Hela torgområdet är inte byggt under samma tid. Det som gör kulturmiljön intressant är möjligheten att se byggnader som berättar om sin tid. Bebyggelsen har skett mellan början av 1900-talet fram tills 1992 när pionerhuset byggdes. Nu fortsätter utvecklingen av torget och dess kulturmiljö med detta hus som uppförs och berättar om vår nutid.

Det kommer i framtiden fortfarande gå att ha event på torget. Parkering för rörelsehindrade kommer att upplåtas inom 25 meter från byggnaden. Detta innebär att folk med rörelsenedsättning kan bosätta sig i huset. Planbeskrivningen uppdateras.

18. Cityfastigheter

2022-01-18

Husets djup ska inte överstiga Swecos förslag eller förslag i ursprungligt förslag "Klädd till fest".

- Nuvarande byggnad ser inte ut att ha samma djup som tidigare.

- Bilden på sida 1 så ser vi att gaveln skiljer sig kraftigt mot sida 17 vilket verkar bero på att byggnaden har blivit djupare?

- I skuggstudie på sidan 31 är ett tredje hus använt (klädd till fest). Om ny byggnad inte har samma volym som tidigare så finns därmed ingen korrekt skuggstudie och det bör därmed göras en korrekt studie.

- På sid 24 är nytt hus inritat ovanifrån, denna bild bekymrar oss mycket. Huset fyller på denna bild nästan halva torget och går i princip hela vägen fram till fontänen. Man kan se att huset här har blivit djupare vilket också framgår på sid 17 (White arkitekter).

Då det i Granskningshandlingen framgår åtminstone tre olika byggnader (sid 1, sid 17, sid 31 och möjligtvis också en fjärde byggnad på sidan 24) i handlingen så är det omöjligt för oss att ta ställning till hur mycket huset kommer att fylla på torget. Antingen bör granskningshandlingen göras om (med ny tid att svara) alternativt så bör ursprungligt byggnadsdjup i Swecos förslag samt byggnadsdjup i "Klädd till fest" respekteras.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

En detaljplan reglerar inte exakta utformningen på byggnader. Utan den ger ramar till hur en byggnad får uppföras på en viss plats samt prövar lämpligheten av platsen.

Byggnaden på bilderna i planbeskrivningen på sidan 1, 17 och 24 är samma byggnad.

Anledningen till att byggnaden ser ut att gå längre på sidan 24 är för att det är en översiktsbild där även taköverhänget på byggnaden är med.

Den föreslagna byggnaden har förändrats men djupet samt höjden är densamma som i samrådet. Planområdet har flyttats ungefär 1,5 meter söder i granskningshandlingarna. En ny skuggstudie är med i de nya handlingarna. Skillnaden på skuggor mot förslaget "Klädd till fest" är mycket liten. I antagandehandlingarna används samma djup på byggnaden som i "Klädd till fest".

19. Privatperson 10

2022-01-19

Den huvudsakliga invändningen mot detaljplanen för Stortorget är det planerade flervåningshuset på torgets norra sida. Detta kommer till stor del att skymma utsikten mot stationen och bebyggelsen på Norr. Redan då kvarteret Pionen revs och nybebyggdes på 90-talet, skymdes utsikten/perspektivet från Drottninggatan mot kyrkan på Norr. Nu riskerar samma fadäs att upprepas i större skala på Stortorget. Det vore olyckligt att isolera Stortorget från dess historiska sammanhang med stationen, utsikten mot kyrkan (som vänder urtavlan mot centrum och torget för att synas därifrån!) och bebyggelsen på Norr, som tillsammans utgör en historisk miljö som bär på en berättelse om stadens uppkomst och framväxt. Förstör inte denna historiska utsikt och insikt med ett för platsen skymmande och skrymmande hus! "Guldhuset" skulle dessutom inskränka på torgets yta och möjligheterna att bedriva torghandel och nyttja torget för olika slags evenemang och kulturella aktiviteter.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Detaljplanen kommer kräva en passage under huset så att kopplingen till resecentrum och norr behålls. Tillräcklig yta för event och dylikt kommer fortsatt finnas på torget. En stor kulturhistorisk kvalité som nämns i yttrandet är just berättelsen om stadens uppkomst. Byggnaderna omkring stortorget har uppförts från sent 1800-tal till 1990. Därför ska detta hus även ses som en ytterligare utveckling av torget och dess miljö.

20. Privatperson 11

2022-01-19

Jag ställer mig frågande till behovet av nya butiks- och restauranglokaler i centrum då flera av de befintliga lokalerna står tomma idag. Istället kan resurser gå till att främja etablering av nya verksamheter i dessa samt underlätta för redan befintliga verksamheter att fortleva.

Dessutom kommer ett hus enligt förslaget dela staden i två delar och skärma av de två sidorna om järnvägen från varandra. Katrineholm, en stad som kom till tack vare järnvägen. Karaktäristiska byggnader för Katrineholm såsom vattentornet, kyrkan, stationshuset, godsmagasinet och Kullbergsska huset kommer helt eller delvis skymmas av det nya bygget.

Vidare anser jag att det föreslagna husets arkitektur inte passar in bland befintlig bebyggelse med "romerska" inslag som känns lösryckta i sammanhanget, och det känns överdimensionerat på den yta där det ska byggas (både i yta och höjd). Risken är att det istället får torget att kännas trångt och mörkt, och därmed leder till att platsen används ännu mindre än idag. En idé är att istället för byggnad av huset satsa resurser på ett

öppet mer parkliknande torg. Många av stadens öppna ytor har bebyggts under senare år. Låt därför en av de få öppna ytor som återstår finnas kvar.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Genom att uppföra ett hus på torget så kommer även antalet invånare som bor i centrala Katrineholm öka. Detta bidrar till ett större behov av både butiks- och restauranglokaler. Det är även så att handel till viss del föder mer handel. Detaljplanen kommer kräva en passage under huset så att kopplingen till resecentrum och norr behålls. Efter granskningen har förslaget samt detaljplanen förändrats för att passa bättre in på torget. Stortorget kommer fortsatt vara en öppen yta som med ett hus blir ännu mer levande.

21. Privatperson 12

2022-01-19

Den under hösten 2012 genomförda omfattande dialogen med kommunens invånare i samarbete med Katrineholms-Kuriren innehåller alltså definitivt ingen önskan om något nytt stort hus på Stortorget! Så långt vad katrineholmarna vill och ville 2012!

Men.... detta, vad kommuninvånarna tyckte, uppfyllde tydligen inte dåvarande och kanske även nuvarande tjänstemän inom stadsplaneringen och den politiska majoritetens önskemål. Från någon / något håll hade den absurda iden om att bygga ett stort bostadshus på Stortorget kommit.

Konstaterandet av ovan fick offentlighetens ljus genom bl.a. publikationen *Nyheter från samhällsbyggnadsförvaltningen, Näringsliv och samhällsutveckling. Nr 9* – nov. 2013 där presenterar förvaltningen 13 månader senare något helt nytt!! En ny skiss från samma konsultföretag där Arkaden ersatts av en volymmarkering som symboliserar/markerar ett stort hus. Bil. 2. – Och nu säger man plötsligt: "Det finns också en ide'-skiss på ett nytt hus på torget, mot järnvägsstationen. Undertexten till bilden med skiss på husvolymen: "*Så här vill katrineholmarna ha sitt torg*" (För övrigt samma bild, men med annan undertext som används på sid 15 i granskningshandlingen till ärendet.)

Och så var hela den demokratiska processen och resultatet av medborgardialogen överspelad! Eller med andra ord: Nu kör vi (aktuell förvaltning och den politiska majoriteten) vårt race och struntar i vad medborgardialogen uttryckt som önskan!

Undertecknad anser att den omfattande dialogen som genomfördes för snart tio år sedan med kommuninvånarna och som mynnade i skissförslag som samlade medborgarnas önskan (inte tjänstemän och politisk majoritets), om hur Stortorget skall utformas skall följas i största möjliga mån och att det definitivt inte finns någon uttalad önskan om något stort bostadshus på torget. Detaljplanen för Stortorget önskar jag därför bli omarbetad i linje med vad kommunmedborgarna framfört i nämnda medborgardialog.

Tilläggas kan att Katrineholms-Kurirens insändarspalt med all tydlighet under utställningsperioden och även tidigare understryker den omfattande dialogens resultat. D.v.s. det finns bättre alternativ till föreliggande planförslag och att det stora flertalet är negativt inställda till att Stortorget blir bebyggt med ett stort hus, det i folkmun kallade Guldhuset kan kanske platsa på annat ställe i staden/kommunen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Katrineholm har cirka 35 000 invånare. Kommuninvånarna är inte en grupp där alla tycker likadant. Ett hus på torget är en idé som kommit fram i samverkan med medborgarna, politiker samt tjänstemän. Under detaljplaneprocessen har invånarna haft

två möjligheter att yttra sig. Efter granskningen har förslaget samt detaljplanen förändrats för att passa bättre in på torget.

22. Privatperson 13

2022-01-19

Vi tycker att guldhuset verkar vara ett stort skrytbygge som absolut inte passar i stadsbilden på torget.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Efter granskningen har förslaget samt detaljplanen förändrats för att bättre passa in i torgmiljön.

23. Tekniska Verken AB

2022-01-19

Tekniska Verken Katrineholm Nät AB har elkablar som ligger i trottoaren längs Fabriksgatan. Tekniska verken måste kunna komma åt kablar under hela byggtiden (ingen byggställning på kablar). Kablar får inte vara blottlagda eller hänga i schakt. Om ledningar eller skåp behöver flyttas i samband med exploateringen bekostas detta av kommunen.

Utsikt Bredband AB har kanalisation som ligger i trottoaren längs Fabriksgatan i samma sträckning som elkablarna. Utsikt Bredband måste kunna komma åt kablar under hela byggtiden (ingen byggställning på kablar i schakt). Om ledningar behöver flyttas i samband med exploateringen bekostas detta av kommunen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Planbeskrivningen uppdateras och byggherren informeras om detta.

24. Sörmland Vatten och Avfall AB

2022-01-21

VA-ledningar behöver flyttas, flytt av VA-ledningar bekostas av Katrineholms kommun alternativt exploatör. Förtydliga vem som skall ta ansvar för dessa kostnader. Samråd gällande flytt av VA-ledningar ska ske i ett tidigt skede med VA-huvudmannen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Planbeskrivningen uppdateras för att tydliggöra detta.

25. Service- och tekniknämnden

2022-01-17

Om uppdrag som idag utförs inom service- och tekniknämndens ansvarsområde avseende drift, underhåll och skötsel, påverkas i och med genomförandet av en ny detaljplan, behöver motsvarande resurser hanteras i en ordinarie kommande budgetprocess. Förvaltningen är gärna delaktiga i det fortsatta planeringsarbetet för att drifts- och skötselperspektiv ska komma med så tidigt som möjligt i planeringsprocessen. I den fortsatta planeringen är det viktigt att beakta fortsatta möjligheter till ett levande centrum med torghandel, arrangemang och aktiviteter.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Huset på torget bidrar till ett levande torg där det fortsatt kommer att finnas möjligheter till torghandel, arrangemang och aktiviteter.

26. Kristdemokraterna i Katrineholm

2022-01-20

Kristdemokraterna i Katrineholm anser att Stortorget ska förbli en öppen yta för torghandel och andra aktiviteter, såsom en aktivitetspark för barn, scen mm. Ett centrum behöver öppna ytor där stadens invånare kan vara och umgås utan att trängsel ska uppstå.

När kommunen utlyste arkitekttävlingen att gestalta ett hus på torget 2014 fanns det inga planer på att bygga hus på parkeringsplatsen i kvarteret Pionen. Nu är även denna öppna yta bebyggd och vi anser att förtätningen kring Stortorget är klar.

Förslaget om Guldhuset som idag ligger på bordet inskränker allt för mycket på allmänhetens yta. Husets bredd och höjd skapar ett instängt och tillslutet torg, något som inte är till fördel för kommunens invånare. Huset är tänkt som ett landmärke, även detta anser vi är feltänkt. Nya hus i centrum ska inte ta över intrycken från annan bebyggelse, nya hus ska anpassas till omgivningen, smälta in och skapa en bättre helhet.

Vi kan heller inte se att det gynnar allmänheten med fler affärslokaler i centrum när det redan idag finns så många lokaler tomma. Risken finns att all handel kommer ske runt torget, på bekostnad av en levande stadskärna i övrigt. Att vid nybyggnation göra avsteg från tillgänglighetskrav, nära boendeparkering för rörelsehindrade enligt BBR tycker vi inte är acceptabelt, det är en fråga som måste lösas.

Nybyggnation på Stortorget kommer innebära att resecentrum måste byggas om, och i värsta fall flyttas helt. Kristdemokraterna anser att kommunen måste ha kontroll på kommande investeringar och dämpa investeringstakten, mer pengar ska läggas på kommunens grundläggande uppdrag, skola, vård och omsorg. Vi menar därför att planering och investeringskalkyl av ett nytt resecentrum måste ske innan byggnation på Stortorget.

Med tanke på alla reaktioner som förslaget om nybyggnation på torget skapat och att det nu är länge sedan kommunens invånare fick ge sin syn på hur Stortorget ska utformas, tycker vi Kristdemokrater att planerna på Guldhuset ska avbrytas. Vi vill att kommunen i stället på nytt ska hämta in förslag på hur torget ska användas och utformas från dess ägare, Katrineholms kommuns invånare.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Majoriteten av torget kommer fortsatt vara en öppen yta där det finns möjlighet till evenemang och torghandel. Efter granskningen har förslaget förändrats för att bättre passa in i torgmiljön. Detaljplanen reglerar inte exakta utformningen på byggnader. Detaljplanen ger ramar till hur en byggnad får uppföras på en viss plats samt prövar lämpligheten av platsen. Plankartan har justerats och istället för en bestämmelse som reglerar plåt finns det nu en bestämmelse som reglerar teglet, krav på passage, krav på glasad fasad, samt uppdaterade höjder så att byggnaden inte upplevs lika stor. Planbestämmelserna är utformade så att byggnaden ska förhålla sig till kulturvärdena som redan finns på platsen. I planbeskrivningen finns det beskrivet mer detaljerat hur dessa bestämmelser bidrar till att skydda kulturmiljön.

Enligt PBL 11 kap 10 § så ska länsstyrelsen överpröva kommunens beslut om antagande om det kan antas innebära att ett riksintresse inte tillgodoses. Hela torgområdet är inte byggt under samma tid. Det som gör kulturmiljön intressant är möjligheten att se byggnader som berättar om sin tid. Bebyggelsen har skett mellan början av 1900-talet fram tills 1992 när pionerhuset byggdes. Nu fortsätter utvecklingen av torget och dess kulturmiljö med detta hus som uppförs och berättar om vår nutid.

Genom att uppföra ett hus på torget så kommer även antalet invånare som bor i centrala Katrineholm öka. Detta bidrar till ett större behov av både butik- och restauranglokaler.

Det är även så att handel till viss del föder mer handel. Tillgänglighetskraven kommer att uppfyllas. Parkering för rörelsehindrade kommer att upplåtas inom 25 meter från byggnaden. Planbeskrivningen uppdateras.

En stad är ständigt i förändring. Samhällsplaneringen och byggnationen påverkar hur den framtida staden planeras och ser ut. Den här detaljplanen måste ta hänsyn till det som byggdes förr och det som byggs i framtiden kommer behöva ta hänsyn till det som byggs idag. Resecentrumets utformning samt lokalisering utreds inom projektet "Triangeln" parallellt med planarbetet. Det är många år kvar tills triangelprojektet är klart. I planbeskrivningen beskrivs det var bussarna som idag står vid arkaden kan stå istället.

27. Lantmäteriet

2022-01-20

Det finns gränser mot planområdesgränsen som är inlagda i den digitala registerkartan med mycket god lägesosäkerhet (0,025 meter), men denna lägesosäkerhet kan vara missvisande. Vid övergången till referenssystemet SWEREF 99 transformerades nämligen tusentals gränspunkter över hela landet som registrerades rakt av, utan kontroll, med lägesosäkerheten 0,025 meter. Det har i efterhand visat sig att många av dessa punkter till exempel i områden med lokala stornät kan ha god "intern" lägesosäkerhet, men inte ligga rätt i förhållande till SWEREF 99. Lantmäteriet uppmanar därför kommunen att vara extra uppmärksam vid planläggning av områden där det förekommer gränser med just lägesosäkerheten 0,025 meter, och vid behov kontrollmäta sådana gränser.

Lantmäteriet vill påminna om att detaljplanen inte påverkas om gränsen visar sig ha ett annat läge. Risker med att planlägga utan att ha koll på gränsens rätta läge är att antingen en del av den allmänna platsen ligger inne på grannfastigheten eller att det blir en remsa mellan den planlagda marken och fram till fastighetsgränsen. I denna typ av fall när gränsens läge är osäkert är det lämpligt att så snart som möjligt utreda gränsen och göra en gränsutvisning där man letar upp befintliga gränsmarkeringar och mäter in dem. Visar sig gränsen vara juridiskt oklar krävs det en fastighetsbestämning för att bestämma dess läge. När gränsens läge är klarlagd kan därefter ev. anpassning av planen till fastighetsgränsens rätta läge göras.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Kommunen är medvetna om detta. Den nya byggnaden står i relation till redan byggda delar av torget.

28. Privatperson 14

2022-01-18

Undertecknande anser att ett hus på stortorget är ett mycket dåligt förslag. Ett skrytbygge på torget skulle enbart bli löjeväckande. Vi vill ha en öppen stadskärna, utan att det byggs hus nästan överallt, på såväl torg som på de fåtal grönområden som ännu finns kvar. Leder de styrande i Katrineholm av mindervärdeskomplex? Vi som katrineholmare vill inte att vår kommun ska bli känd för ett patetiskt skrytbygge som "landmärke" på torget. Nej vi vill sätta Katrineholm på kartan som en kommun som satsar rätt, med god vård och omsorg och en bra förskola/skola med god måluppfyllelse.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Torget kommer fortsatt finnas kvar och vara öppet. Efter granskningen har förslaget samt detaljplanen förändrats för att bättre passa in i torgmiljön.

29. Privatperson 15

2022-01-18

Liksom ett flertal insändare i Katrineholms-Kuriren är jag emot planerna på ett bostadshus. Det människor behöver för att leva väl, är öppenheten med luft, ljus och grönska. Tänk även på barnen, som är vår framtid i den vackra lustgården. Alla ska trivas, både vuxna och barn. Bygg ett litet lekhus som barnen kan klättra och klänga i. Dessutom behöver barnen ha ett stabilt runt träbord med kutsar i trä att sitta på. Bygg in gallerian med plats för mödrar med småbarn, toaletter och skötbord. Där ska finnas möjligheter att köpa glass, dricka och kanske en varm korv. Flera bänkar behövs så de äldre och handikappade kan slå sig ner en stund. Glöm heller inte att placera papperskorgar samt fimsamlare. För övrigt är torget så vackert, särskilt sommartid med fontänen och alla prunkande blomsterarrangemang. Utsmyckningarna vid juletid är extremt vackra då de lyser upp i mörkret. Vad mer kan man begära?

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Detaljplanen begränsar inte att utföra åtgärderna som nämns i yttrandet. Huset kan bidra till att tydliggöra torgytan.

30. Privatperson 16

2022-01-20

Guldhus! Lika tokigt som att riva Gröna kulle och bygga ett höghus typ burj khalifa 828 m högt. Parkering under Gröna kulle, ungefär på samma nivå. Lek-tankar. Nej gör torget välkomnande för oss alla. Lekplats, träningsredskap (typ som vid Furuliden, jättebra) för oss vuxna och äldre, m.m. Bygg typ torgbodas med tak längs "arkaden" innanför bussarna, emot torget (tak över).

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Efter granskningen har förslaget samt detaljplanen förändrats för att bättre passa in i torgmiljön. Detaljplanen begränsar inte möjligheter till att anlägga lekplats och träningsredskap på torget.

31. Privatperson 17

2022-01-20

Det är fel att privatisera en del av vår gemensamma egendom utan en ordentlig förankring bland kommunmedborgarna. Det som varit vårt gemensamma blir nu en privat angelägenhet som vi inte längre råder över. När dessa idéer först kom upp 2014 var det en häftig debatt med massor av kritiska röster, översvämmade insändarsidor mm. Det borde ha lett till en något mer ödmjuk hållning från kommunens sida och ett mer öppet förhållningssätt, men i stället valde man att med stöd av de formella planreglerna pressa igenom den politiska majoritetens och fastighetsbranschens önskemål. Och det kan en politisk majoritet göra, för det som gäller är ju de politiska mandaten, inte medborgarnas åsikter.

Själva den byggnad som nu det skraddarsys en detaljplan för av alldeles för låg kvalitet för en så central plats. Den höga mur som föreslås ger ett nästan skrämmande intryck, till råga på allt är tydligen tanken att den ska utföras i låtsasguld. Vilka signaler sänder man ut? Här härskar mammon! Eller kanske snarare "Så här välmående och betydelsefulla skulle vi vilja vara!"

Det upplevs tydligen av några att torget är för stort, något som jag som tillbringat merparten av de senaste 69 åren i staden aldrig har upplevt. Men man kan tänka sig andra lösningar på storleksfrågan än att för all framtid avhända sig en stor del av rådigheten över platsen. Man kan dela upp ytan i delar för olika användning, en minipark, en lekplats, plats för torghandel, en talarscen mm. Men inte privatisera en väsentlig del av

ytan. Det som blir kvar blir bara ännu svårare att använda, med bostäder mitt på torget som kommer att ha berättigade synpunkter på sin närmiljö. De kanske inte vill ha en Katrineholmsvecka alldeles inpå bostaden.

Förr fanns det krav på att bostäder skulle ha tillgång till tomtmark, och det fanns en klokskap i det. Huset på torget kommer inte att ha en gård på taket som rimligen blir väldigt utsatt för vädrets växlingar. Men så fort porten öppnas är man ute på stan. Ingenstans att parkera sin cykel eller för barnen att ha sina leksaker på. Barnen ja, var ska de hålla till? Inne i lägenheterna eller ute på torget är väl de alternativ som finns för att åka skridskor eller cykla på cykelbanan. Det känns torftigt och inte särskilt utvecklande (skridskoåkning kanske kan vara det, men det är ju lite begränsat av vädret).

Man kommer inte heller att ha någon egen parkering för de boende. Ingen alls. Det stämmer inte att det finns ett överskott av allmänna parkeringsplatser i närheten, de byggs det ju hus på allt eftersom. De boende får åka runt och leta en ledig plats och hoppas på det bästa. De boendes behov av parkering borde inte lösas med allmänna parkeringsplatser som är till för tillfälliga besökare i centrum, det blir knappast bra.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Privatisering av kommunal mark sker i flertalet detaljplaneprojekt. Lokalerna i bottenvåningen kommer fortsatt vara till för allmänheten då det endast tillåts centrumverksamheter där. Efter granskningen har förslaget samt detaljplanen förändrats för att bättre passa in i torgmiljön. Det finns redan idag lägenheter omkring stortorget. De som flyttar in centralt är oftast medvetna om vad det kan innebära. Delar av taket kommer gå att använda som en gård för de boende.

Parkeringsnormen är satt på 0 på grund av detaljplanens centrala läge. Kommunen har i planbeskrivningen ställt krav på att minst 2 cykelparkeringar per lägenhet uppförs som kompensation för detta. Cykelparkeringarna ska vara väderskyddade, uppvärmda och säkra. Det kan uppmuntra folk till att välja cykel istället för bil. I närområdet finns det inte allmänna gratisparkeringar med obegränsad tid. Det finns avgiftsbelagd parkering i parkeringshuset Loket där man kan stå obegränsad tid.

Parkeringsytor	
	Korttidsparkering
	Shopping: 2-6 timmar
	Pendling: 12-24 timmar
	Obegränsad tid (Avgift)
	Ej kommunägd parkering

32. Polisen

2022-01-20

Planförslaget är öppet och klart med att byggnaden som föreslås uppföras i norra delen av torget stil- och materialmässigt bryter mot den omgivande bebyggelsen. Tanken är att byggnaderna mot torget skall representera olika tidsepokers stil och uttryck. Det finns en risk att denna gestaltningstanke kan påverka tryggheten hos användaren/besökaren. Med hänsyn till gestaltningen av en plats främjas trygghet av kontinuitet, balans och igenkänning när det gäller delar av en helhet. Torget "hjälpes upp" dock upp detta och skapar en tilltalande miljö som främjar interaktion mellan besökare. Tryggheten främjas av att byggnaden och torget tillsammans harmonierar och signalerar hög grad av kontroll och komfort. Att platsen är genomtänkt är viktigt för det trygghetsfrämjande.

Planförslaget visar på en yta som är relativt lätt att överblicka. Men byggnaden kommer att skärma av en del av torget som tidigare var mer öppet. Orienterbarheten kan förstärkas på olika sätt för att användaren eller besökaren har "lätt att komma rätt". Adressskyltar med tydliga nummer (vilket också avgränsar de boendes plats med den offentliga), stensättningar som varierar med hänsyn till vad platsen skall användas eller inte användas till, gång och cykelstråk med skyltar kombinerat med markmålning för att ytterligare tydliggöra vad platsen är upplåten för.

På norra sidan av huset beskriver planförslaget att indragna entréer skall minska risken för att gång och cykeltrafikanter skall få en dörröppning som hindrar. Indragna entréer skapar dock nischer i fasaden och för en gångtrafikanter kan detta skapa en bristande känsla av kontroll. Om nischen och intilliggande väggar är transparenta kan detta förebyggas, men om bara entrén är indragen bör detta kompletteras med någon form av belysning som tydligt åskådliggör (låg belysning i väggen kastar skuggor om någon uppehåller sig i nischen) att man kan passera med en hög grad av kontroll, annars kommer gångtrafikanter att ta ut ett avstånd från väggen vilket i sin tur ställer krav på gångbanans bredd.

Torget skall självklart medge infart av blåljusverksamhet till byggnaden. Planförslaget har tydligt visat att P-platser inte kommer att anordnas för de boende i byggnaden. Att kunna ha en god kontroll över den egna egendomen är viktig och främjar trygghet. Andra fordon, såsom cyklar bör ha anordnad parkering med minst två fastlåsningsmöjligheter och vara belägen i eget förråd eller ett förråd med en transparent vägg.

Offentliga platser som inte underhålls signalerar ganska snart att ingen bryr sig om området. Detta färgar av sig till användaren/besökaren. Är platsen genomtänkt genom t ex konsekvent likadana soptunnor som inte tillåts bli överfulla eller nedsmutsade ökar benägenheten hos människor att själva hjälpa till att förvalta området. Uppstår "häng" av homogena grupper på platsen kan man öka graden av kontroll genom att förlägga underhåll och skötsel av "häng-platsen" på tider som är aktuella.

När det gäller belysning mot fastigheten och torget är det egentligen kontrasterna mellan ljust och mörkt som skapar känsla av otrygghet. Om belysningen är "släpande" d.v.s.

belyser ett föremål som i sin tur utgör belysningspunkten uppstår ett mildare och jämnare ljus. Byggnadens norra sida är berörd när det gäller nischerna för entréerna, men den välvda entrén som vetter mot torget från Fabriksgatan är en plats som kan jämt belysas med små medel (se exemplet nedan) vilket skapar både överblick och känsla av kontroll.

Belysningen bör förstärkas på byggnadens mer viktiga funktioner som entréer, och genomgångens in och utfart för att förebygga kontraster mellan ljust och mörkt. Armaturerna bör också vara av samma typ med samma typ av sken för att den boende eller besökaren inte skall få ett inkonsekvent intryck.

Västra sidan av byggnaden är inte tydligt återgiven i planförslaget. Om väggytan går hela vägen ned till markplan bör den ha en "distans" i form av en plantering eller en spaljé för att förebygga klotter. Trädraden som framgår i förslaget kan göra platsen lite undanskymd och även här behövs en belysningslösning för att platsen inte skall upplevas som otrygg.

Reflektion från kommunpolisen i Katrineholm beträffande byggnaden och belysning: Resecentrumets placering i förhållande till den nya byggnaden och flödet av resenärer (som på helgerna ofta är berusade unga vuxna eller gymnasieungdomar). Se över belysning och social kontroll vid gavlarna på huset. Dessa tillfällen kan innebära att huset blir en "transitsträcka" för resenärerna med de risker för störningar och brott det kan innebära.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Mycket av det som nämns i yttrandet är sådant en detaljplan inte reglerar. Kommunen tar med sig informationen till framtiden. Efter granskningen har förslaget samt detaljplanen förändrats för att bättre passa in i torgmiljön. Cykelparkeringar kommer finnas inomhus. Entrévåningen kommer inrymma centrumverksamheter. Kommunen gör bedömningen att säkerheten på och omkring stortorget förbättras med en byggnad.

33. Privatperson 18
Huset skall ej byggas

2022-01-24

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Yttrandet är noterat.

34. Privatperson 19

2022-01-24

Åk till Finspång och få idé till ett torg som det bör vara. Inget guldhus på torget! Ska torget bli en rastplats, en inhägnad? En stad ska ha ett öppet torg.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Torget kommer fortsatt vara öppet. Huset bidrar till att tydligare avgränsa torget.

35. Privatperson 20

2022-01-24

Låt oss ha kvar vårt lilla torg! Stäng inte in det med ett 5-våningshus, låt det vara luftigt. Vad är det för fel att kunna se vårt fina gamla stationshus ett av dom få gamla husen som finns kvar, tyvärr.

Varför väljer man italiensk design när det finns svensk arkitektur som skulle passa bättre in i en industristad och järnvägsknut. Hur kommer ni att lösa buss, biltrafiken och parkeringen?

Snälla ni försök att bygga med stil! Anställ en Stadsarkitekt som kan titta på stadskärnans helhet. Titta bara på de sista stora husprojekten som absolut INTE passar in i stadsbilden, ok, säkert i större städer. Projektet abborren kommer mest att likna ett stort rymdskepp. Tråkigt.

Till sist. Varför vill ni ha in katrineholmarnas åsikter om Guldhuset, när det redan verkar vara klappat och klart, eller?

Bygg inte Guldhuset i alla fall inte på torget.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Detaljplanen kommer kräva en passage under huset så att kopplingen till resecentrum behålls. Efter granskningen har förslaget samt detaljplanen förändrats för att bättre passa in i torgmiljön.

36. Privatperson 21

2022-01-24

Palatsliknande Guldhus?
Gör om gör rätt!

Ni påstår att huset skall rama in vårt lilla torg, vi vill påstå att det stänger in både torget och utsikten. Det passar överhuvudtaget inte in i bebyggelsen runt torget, inte heller i Katrineholm. Staden är en betydande järnvägsknut, därtill en arbetarstad med dess kultur. Gör ett levande torg med förslagsvis en liten scen där det kan vara uppträdande, en liten lekplats för barn, en boulebana för alla (Vi vet att det finns men det är svårt att få till spontanspel där). Reparera befintlig lokal så det kan bli ett kafé där på sommaren, några fler träd så det blir lite lummigare.

Ni måste jobba på affärlivet i centrum se till att få hit fler affärer, att de som finns utvecklas så folk stannar här och handlar. Få folk att trivas och må bra, få folk att flytta hit. Vi bor i en liten landsortsstad förstår inte vår fina stad. Om det måste byggas ett monument över Tegelstaden och Dahlström gör en liten staty och ställ den bland buskarna på Gröna kulle. Än en gång, gör om, tänk om. Om ni vågar?

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

En inramning av torget kan tydliggöra dess yta. Efter granskningen har förslaget samt detaljplanen förändrats för att bättre passa in i torgmiljön.

Antikvariska synpunkter

Ett argument som framförs i planbeskrivningen är att byggnaden ska vara landmärkesbildande. En diskussion kring detta förs inte. Det märks också att formuleringar och bilder i planbeskrivningen tillhör det tidigare planförslaget, vilket blir förvirrande.

Riksintresset Katrineholm och kulturmiljöunderlaget från 2014

Under rubriken Kulturmiljö s 21 anges riksintressets motivering och uttryck. Motiveringen och uttrycket för riksintressebeskrivningen har omformulerats och förtydligats, samt kompletterats med ett kunskapsunderlag, efter 2014. I planbeskrivningen står den äldre motiveringen kvar. Det framgår inte av detaljplaneförslaget hur riksintresset tas tillvara. Att ett kulturmiljöunderlag togs fram 2014, framförs som ett argument för att stor hänsyn har tagits till kulturhistoriska värden. Även byggnadens relation till dess omgivning och helhetsmiljö som en viktig bedömningsfaktor, anges som ett argument.

Stortorget ramar idag in av monumentala byggnader från olika perioder och med olika stiluttryck, vilket konstateras i kulturmiljöunderlaget. I planbeskrivningen har detta konstaterande vänts till ett argument för att bebygga torgmiljön med en ny byggnad med avvikande gestaltning. Museet ifrågasätter detta. Kulturmiljöunderlaget konstaterar också att bebyggelsen har olika karaktär men ger som helhet ett harmoniskt intryck. Som signalement för torgets bebyggelse och arkitektur lyfts arkitektonisk omsorg och att byggnader vid torget genomgående har putsade fasader. Förslaget har tagit fasta på en formulering i kulturmiljöunderlaget om att byggnaden gärna får vara djärv i sin utformning, men har inte tagit med resten av meningen, där det står att den nya byggnaden ska relatera till befintlig bebyggelse vad gäller volym och höjd. I kulturmiljöunderlaget framförs också att en ny byggnad bör utformas med medvetenhet om siktlinjers betydelse, där kontakten mellan torg och järnväg är viktig. Samt att blickfånget bör vara så brett att det går att se torgets södra husfasader från stationen.

Byggnadshöjder och volymer

Planbeskrivningen anger olika tillåtna totalhöjder på den nya byggnaden. På sidan 18 anges både totalhöjden 21 meter och 23 meter. 23 meter totalhöjd anges på plankartan. Museet vill återigen tydligt framföra att detta är för högt. Som en jämförelse anges att byggnaden "Framtiden", öster om torget, har 21 meter som totalhöjd (i detta fall till skorstenens överkant). "Framtidens" totalhöjd är dock ett undantag. Byggnaderna runt Stortorget har genomgående lägre totalhöjder. Pionen 4 i väster 17 meter, magasinet 12 meter, samt de flesta byggnaderna utefter Köpmangatan 13–20 meter.

För stadsbilden och kulturmiljön är det dock intressant att istället för totalhöjd se på byggnadshöjden, och vad som utgör fasad respektive tak. Byggnadshöjden är för det nya huset angivet till 19 meter. Detta är också betydligt högre än vad omgivande byggnader har. Det kan jämföras med magasinet som har en byggnadshöjd på ca 3,5 meter, Pionen 4 ca 15 meter och Köpmansgatans byggnadshöjder på ca 8–16 meter. Det står i planbeskrivningen sid 18 Byggnaden upplevs som robust och pompös samtidigt som den samspelar med befintlig bebyggelse i höjd, längd och bredd. Detta påstående är inte korrekt. Även volymen av den nya byggnaden är anmärkningsvärd, vilket framgår av bilden i planbeskrivningen s 17.

För att kunna bedöma hur den nya byggnaden samspelar med befintlig bebyggelse, bör höjd- och volymanalyser tas fram för att se hur den nya byggnaden kommer att te sig i relation till omkringliggande bebyggelsen. Detta finns inte med i planbeskrivningen.

Gestaltningen av byggnaden

På plankartan anges att fasaderna ska utgöras av guldfärgad metall. Detta fasadmaterial ingick i det vinnande förslaget "Klädd till fest", men då nämndes materialet mässing. Är verkligen en guldfärgad plåtfasad anpassad till platsen och den omgivande bebyggelsemiljön där byggnaderna genomgående har putsade fasader? En farhåga är att det föreslagna fasadmaterial med tiden kommer åldras lika osmickrande som många plåtbeklädda miljonprogramsbyggnader. Juryn som beslutade om att "Klädd till fest" skulle vinna i arkitekttävlingen framförde att det är av största vikt att slutgiltigt val av hållbart fasadmaterial sker tillsammans med byggherren och kommunen utifrån ett långsiktigt kvalitetsperspektiv, där ett vackert åldrande och berikande patina sätts i första rummet. Ändå har plankartan minimalt med bestämmelser vad gäller val av material och utförande.

Arkaden

I planbeskrivningen är det oklart skrivet om arkaden avses att flyttas eller rivas (se olika formuleringar sid 15, 16 och 17). Arkaden är ett fint exempel på postmodernism, som volym- och höjdmässigt är anpassat till miljön. Det tidigare förslaget, då det var tänkt att flytta arkaden till att ligga bredvid nedgången under spåren, var inte helt fel.

Torgytan

Torgytan har inte fått några specifika bestämmelser som reglerar hur ytan ska disponeras. Torgytan med fontän och gatustensbeläggning, har idag mycket höga kvaliteter och bör därför få skyddsbestämmelser.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Planbeskrivningen förtydligas kring bilderna på tidigare förslag. Förslaget och plankartan har efter granskningen förändras för att bättre beakta kulturmiljön. Exempelvis regleras grönt glaserat tegel som fasadmaterial. Ett grönt tegel passar bättre in i riksintresset då det i dagsläget finns referenser till det i omkringliggande område. Detta förtydligas i den uppdaterade planbeskrivningen.

Totalhöjden på byggnaden är liknande som framtidenhuset och tempohuset. Även Näckrosen 12 har nästan samma höjd som tidigare nämnda byggnader. Därför blir det missvisande att hänvisa till framtidenhuset som ett undantag eftersom det finns tre byggnader med ungefär samma höjd som det tänkta huset. Efter granskningen så har höjderna förändrats i plankartan. Istället för 23 meter totalhöjd så är det ändrat till 20 meter på den södra delen av byggnaden då det är den som kan upplevas för hög om den skulle bli 23 meter. Den norra delen av byggnaden (mot stationen) har en höjd på 22 meter.

Höjd- och volymanalyser har tagits fram. Flera bestämmelser har lagts till kring både material och utförande. Arkaden kommer att rivas. Fontän och gatustensbeläggning kommer inte få en skyddsbestämmelse. I samband med byggnation av huset så kommer torgytan behövas göras om och då kan det bli aktuellt att flytta fontänen.

37. Länsstyrelsen

2022-01-27

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som rör riksintresse, hälsa eller säkerhet och risk för olyckor, översvämning eller erosion måste lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan för att Länsstyrelsen inte ska pröva kommunens beslut att anta detaljplanen.

Riksintressen – 3 kap. Miljöbalken

Planområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljövården Katrineholm (D28). Riksintresset ska skyddas från åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön. Till riksintressets uttryck hör "sammanhållen bebyggelse runt Stora torget".

Länsstyrelsen bedömer att den nya byggnaden riskerar att skada riksintresset påtagligt genom föreslagen höjd och gestaltning. För att ett antagande av detaljplanen inte ska prövas av Länsstyrelsen behöver planbestämmelser avseende utformning och materialval för tak och fasad samt höjder ses över i enlighet med nedan.

I samrådsskedet reglerades totalhöjden till 21 meter. I granskningsskedet har totalhöjden höjts till 23 meter. Byggnadshöjden har reglerats till 19 meter. Länsstyrelsen bedömer att föreslagen ny totalhöjd riskerar att skada riksintresset och den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsemiljön runt Stortorget. Totalhöjd och byggnadshöjd behöver därför sänkas till en nivå som är bättre anpassad till omgivande bebyggelse.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att den nya byggnadens arkitektoniska uttryck är avgörande för att den ska uppfattas som ett landmärke och en ny symbolbyggnad för staden. Det är därför olyckligt att de kvaliteter som fanns i det ursprungliga förslaget, som låg till grund för samrådet, nu till stor del har reducerats av kostnadsskäl. Länsstyrelsen anser fortfarande, liksom kommunen gjorde i samrådsskedet, att det är väsentligt att byggnaden ges en kvalitativ gestaltning samt att skalan på byggnaden hålls nere genom varierad takutformning och en uppbruten fasad i flera volymer, för att byggnaden ska samspela med torgets befintliga skala och utformning. Som byggnaden föreslås utformas enligt granskningsförslagets illustrationer kommer den att uppfattas som en monoton volym som riskerar att dominera över intilliggande kulturhistoriskt värdefull bebyggelse och förvanska Stortorget's karaktär. Föreslagen byggnad kommer genom sin skala och utformning påverka den visuella upplevelsen av den sammanhållna bebyggelsemiljön runt Stortorget, som är ett av de centrala uttrycken för riksintresset, på ett sådant sätt att riksintresset kommer att skadas påtagligt.

Den nya byggnadens placering och utformning kommer att resultera i att siktlinjer och kontakten med järnvägsområdet delvis går förlorad vilket kommer att skada riksintresset. I samrådsskedet föreslogs åtgärder för att mildra denna inverkan vilket bör följas upp i det slutliga förslaget.

Torgytan med sin fontän och gatustensbeläggning samt lindallén har mycket höga kvaliteter som är av betydelse för riksintresset. Länsstyrelsen anser att det är angeläget att dessa aspekter skyddas genom lämpliga planbestämmelser. Kommunen har valt att inte inbegripa omgestaltning av torget i det aktuella planförslaget, men i planbeskrivningen finns en beskrivning av torgets framtida gestaltning. Länsstyrelsen anser att omgestaltningen av Stortorget bör studeras vidare och tydligare ta sin utgångspunkt i kulturmiljön.

Buller

En buller- och vibrationsutredning Trafikbuller- och vibrationsutredning för detaljplan Stortorget, Katrineholm har genomförts av Åkerlöf Hallin Akustikkonsult AB (2021-11-15) som underlag till detaljplanen. Bullerutredningen utgår från bullerriktvärdena i proposition 1996/97:53. Föreslagna planbestämmelser under rubriken "Förslag till detaljplanekrav" i Trafikbuller- och vibrationsutredningen har arbetats in i planhandlingarna på ett tillfredsställande sätt. Länsstyrelsen ställer sig dock frågande till varför bullerutredningen inte har anpassats efter föreslagen byggnad med en passage i bottenplan. Den föreslagna passagen bör påverka bullersituationen i och runt föreslagen byggnad.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att vissa potentiella intressekonflikter kan komma att förändra möjligheten att genomföra föreslagen bullerhantering och att en revidering av föreslagen hantering av bullersituationen även kan komma att krävas av denna anledning. Se vidare under avsnitt om Gestaltning av bebyggelse.

I detaljplanen behöver kommunen säkerställa att det finns tillräcklig friyta för lek och rekreation i anslutning till de kommande bostäderna i enlighet med 8 kap. 9§ Plan- och bygglagen (2010:900) för att planen ska vara genomförbar. Länsstyrelsen gör bedömningen att planhandlingarna behöver kompletteras med en beskrivning om hur frågan kan lösas, samt vid behov säkerställa detta genom bestämmelser i plankarta. Om byggnaden förses med balkonger på byggnadens norra fasad behöver plankartan revideras i enlighet med planbeskrivningen.

Markföroreningar

Länsstyrelsen har tidigare yttrat sig över planförslaget och då bedömt att planunderlaget behövde kompletteras med mark- och miljötekniska undersökningar för att länsstyrelsen ska kunna bedöma om planförslaget utgör någon risk för människors hälsa. Av genomförda undersökningar framgår att inga föroreningar har påträffats i halter överstigande riktvärden för känslig markanvändning. Länsstyrelsen har därmed utifrån förorenade områden inget ytterligare att erinra mot planförslaget.

Farligt gods

Länsstyrelsen anser att riskutredningen, daterad 2015-06-26, behöver uppdateras och att kommunen behöver kontrollera att de underlag som låg till grund för riskanalysen gällande transporter med farligt gods på järnväg fortfarande är relevanta. De prognoser som låg till grund för riskberäkningarna behöver verifieras så att de stämmer och fortfarande är giltiga för kommande år.

Då den föreslagna byggnaden har ändrats mellan samrådet och granskningen behöver riskutredningen uppdateras och anpassas efter den i granskningskedet föreslagna byggnaden.

Planhandlingarna behöver uppdateras med resultatet från den uppdaterade riskutredningen innan detaljplanen kan antas.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen vill upplysa om att vid byggnader med en nockhöjd över 20 meter över gatan (inte nockhöjd över nollplanet) ska Luftfartsverket ges möjlighet att yttra sig. Om planförslaget innebär byggnader med en nockhöjd på 20 meter (över gatan) eller högre

rekommenderar Länsstyrelsen kommunen att ta fram en Flyghinderanalys för att samråda med berörda flygplatser med eventuellt inflygningsområde över planområdet. Flyghinderanalysen beställs av Luftfartsverket. Länsstyrelsens synpunkter - råd enligt 2 kap. PBL

Gestaltning av bebyggelse

Länsstyrelsen efterfrågade i samrådsskedet tydligare planbestämmelser avseende volym, utformning av tak och fasad samt materialval. Länsstyrelsen konstaterar att kommunen i granskningsförslaget har reglerat byggnadens utformning med två generella bestämmelser: "Minst 30% av entréplanet fasad ska utgöras av transparent material" och att "fasad undantaget fönster och balkongdörr ska i huvuddrag utgöras av guldfärgad metall (gäller ej entréplan)". Synpunkterna om planbestämmelser som reglerar byggnadens volym, utformning av tak och fasad samt materialval har inte tillgodosetts.

Stortorget med intilliggande bebyggelse är att betrakta som ett särskilt värdefullt bebyggelseområde enligt 8 kap. 13 § Plan- och bygglagen (2010:900). Ett sådant område får inte förvanskas. Med hänsyn till den nya byggnadens mycket centrala placering på Stortorget och dess närhet till byggnader som är särskilt värdefulla väger det allmänna intresset av att kunna styra över bebyggelsens utformning särskilt tungt. Länsstyrelsen finner att föreslagna planbestämmelser inte i tillräcklig utsträckning tillgodoser kravet på en kvalitativ gestaltning. Länsstyrelsen bedömer att den nya byggnaden inte tar tillräcklig hänsyn till stads- och landskapsbilden, kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan enligt 2 kap. 6 § Plan- och bygglagen (2010:900). Inte heller tillgodoses kraven på god form-, färg- och materialverkan enligt PBL 8 kap. 1 och 2 §§ Plan- och bygglagen (2010:900).

Placering av balkonger riskerar att privatisera den offentliga miljö som Stortorget utgör. Om balkonger ändå tillåts behöver utformningen styras genom planbestämmelse.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Totalhöjden på byggnaden är liknande som framtidenhuset och tempohuset. Även näckrosen 12 har nästan samma höjd som tidigare nämnda byggnader. Efter granskningen så har höjderna förändrats i plankartan. Istället för 23 meter totalhöjd så är det ändrat till 20 meter på den södra delen av byggnaden då det är den som kan upplevas för hög om den skulle bli 23 meter. Den norra delen av byggnaden (mot stationen) har en höjd på 22 meter.

Efter granskningen har fasadutformningen förändrats för att bättre passa in i riksintresset. Även koppling till stationsområdet har förbättrats. Detta beskrivs mer utförligt i antagandehandlingarna. Fontän och gatustensbeläggning kommer inte få en skyddsbestämmelse. I samband med byggnation av huset så kommer torgytan behövas göras om och då kan det bli aktuellt att flytta fontänen. Lindallén är redan tillräckligt skyddad genom biotopskyddet.

Bullerutredningen är framtagen för detaljplanen och inte en specifik byggnad. Därför gör kommunen bedömningen att de bestämmelserna kring buller är fortsatt tillräckliga även om passagen har tillkommit. Den bedöms inte påverka förslaget så pass mycket att hela utredningen måste uppdateras.

Det finns möjlighet att använda delar av taket som friyta, samtidigt finns det goda kvalitéer precis utanför porten. Detta beskrivs mer djupgående i handlingarna. En ny riskutredning har tagits fram som konstaterar samma sak som den tidigare gjort.

Omkring detaljplanen finns det några byggnader med en höjd på 20 meter. Därför kommer den tilltänkta byggnaden inte skilja sig ifrån sin omgivning. Yttrandet från LfV inkommer innan antagandet.

Enligt detaljplanen måste balkonger hänga minst 5 meter över torget. Detta för att inte privatisera den offentliga miljön. Kommunen vill dock lyfta att det redan idag finns balkonger som hänger över Stortorget.

Ej tillgodosedda synpunkter från samråd och granskning

- Huset ska inte byggas
- Skyddsbestämmelser på fontän och gatustensbeläggning
- Bevara arkaden
- Inte planlägga för fler verksamheter
- Höjt p-tal
- Avvakta resecentrums ombyggnad
- Uppdatera bullerutredning
- Utredda fastighetsgräns

Ändringar i förslaget

Efter granskningen har förslaget uppdaterats och plankartan reglerar tydligare de delar som tidigare kunde påverka kulturmiljön negativt. Riskutredningen är även uppdaterad med aktuella siffror och byggnad. Flertalet förtydliganden har skett i antagandehandlingarna.

Planbeskrivning

- Resonemang kring de nya bestämmelserna i plankartan och hur de påverkar riksintresset
- Parkering för rörelsehindrade upplåts inom 25 meter från byggnaden

Plankarta

- Höjdbestämmelse justeras så att södra delen av byggnaden blir lägre
- Fasadbestämmelser uppdateras och tillkommer
- Balkonger får kröga ut över allmän plats men inte för nära marknivå
- Krav på passage

I övrigt görs redaktionella ändringar och förtydliganden.

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Katrineholm 16 november 2022

William Rytterström
Planarkitekt

Erik Bjelmrot
Avdelningschef